

**Zápis z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky, konaného dne
16. ledna 2013**

Přítomni: dle prezenční listiny (přiložena k zápisu)

Místo konání: budova MPSV, Na Poříčním právu 1, Praha 2

Program:

Financování sociálních služeb v roce 2013

Podkladové materiály:

K projednávanému bodu byl členům pracovního týmu dne 11.1.2013 elektronicky zaslán materiál „Problematika sociálních služeb v ČR pro rok 2013“.

Jednání řídil: Ing. D. Kafka, náměstek ministryně práce a sociálních věcí, vedoucí pracovního týmu.

Program byl bez dalšího doplnění schválen všemi členy pracovního týmu. Představena byla **Ing. L. Maršíková**, nově jmenovaná vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb v odboru sociálních služeb a sociální práce MPSV.

Úvodní slovo k dotačnímu řízení v oblasti sociálních služeb pro rok 2013 a podkladovému materiálu přednesl **Ing. D. Kafka**. Dotační řízení pro rok 2013 bylo vyhlášeno v srpnu 2012, sběr žádostí o dotaci ze SR probíhal v září a říjnu 2012. Z důvodu problémů s nově implementovanou aplikací pro sběr a hodnocení žádostí byl termín pro sběr žádostí posunut do listopadu 2012. V případě nově registrovaných sociálních služeb a změn v registraci služeb (rozšíření kapacit, registrace nové formy služby), nebo v případě nepodání žádosti ze závažného důvodu v řádném termínu je i letos možné žádost zpracovat a podat v mimořádném termínu, nebo dofinancovat již existující služby v zatím nestanoveném termínu (předpoklad duben 2013) z určené rezervy ve výši 102 mil. Kč. **Ing. D. Kafka** omluvil a opravil záměnu údajů v rozeslané tabulce s přehledem krajů obsahující směrná čísla dotací v programu podpory A v roce 2012 a 2013 (záměna Kč s %).

Úvodní slovo k dotačnímu řízení pro rok 2013 doplnil **Mgr. P. Hanuš**. Zmínil stále obtížnější situaci v přípravě dotačního řízení a uvedl dva základní směry financování poskytovatelů. V první řadě jde o již schválenou částku SR na sociální služby v roce 2013 ve výši 6,053 mld. Kč, kterou je nutné co nejrychleji rozdělit dle stanovených kritérií poskytovatelům, neboť mnozí pro udržení svého provozu volili překlenovací bankovní úvěry, které tak bude možné co nejrychleji splatit. Přidělení dotací projedná DK MPSV dne 25.1.2013. Návrh bude předložen k rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí tak, aby jej bylo možné zveřejnit 31.1.2013. Druhým směrem bude hledání dalších zdrojů bez žádosti o navýšení SR formou vícezdrojového financování, neboť souhrn požadavků poskytovatelů činí pro rok 2013 celkem 8,29 mld. Kč. Je otázkou, jak budou letos krajské úřady participovat na dotačním řízení (jak jim ukládá ustanovení § 101 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů). Některé krajské úřady, stejně jako v loňském roce, budou participovat na dotačním řízení pouze do úrovně ohodnocení takzvané potřeby sociální služby a efektivity rozpočtu sociální služby, tedy přistanovení optimálního

návrhu výše dotace v rámci souhrnné žádosti krajského úřadu o dotaci ze SR. Začaly konzultace s kraji, z nichž dva zatím tyto konzultace odmítly. To komplikuje proces dotačního řízení, neboť za této situace je nutné jednat z úrovně MPSV přímo s poskytovateli. MPSV věří, že tyto kraje svůj postoj přehodnotí a jednání se budou účastnit.

Ing. L. Maršíková doplnila informace k předloženému podkladovému materiálu. MPSV určilo nejen způsob stanovení výpočtu směrných čísel krajů, ale také způsob stanovení priorit pro dotační řízení. Současně stanovilo v součinnosti se sociálními partnery všechny algoritmy redistribuce dotační částky na jednotlivé služby. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k ponížení dotací na rok 2013 cca o 0,5 mld. Kč, avšak dle dosavadního postupu lze říci, že v 1. kole bylo v loňském roce rozděleno pouze o 5 mil. Kč více, než tomu bude v roce 2013. Nelze počítat s navýšením SR na sociální služby, byť znovu vzrostl v celé ČR počet služeb a poskytovatelů. Předpokládáme, že v 1. kole bude z celkové částky 6,053 mld. Kč rozděleno na služby programu podpory A 5,75 mld. Kč. Tento týden MPSV rozešle členům DK podklady pro jednání svolané na 25.1.2013. Znovu MPSV počítá s minimální rezervou na nepředpokládané situace u některých poskytovatelů.

Rozprava:

Ing. I. Břeňková požádala o jmenovité uvedení krajů, které se odmítly zúčastnit konzultací k dotačnímu řízení na MPSV. V odpovědi **Ing. D. Kafky** bylo sděleno, že jde o kraj Olomoucký a Plzeňský.

Ing. J. Horecký, MBA požádal zástupce MPSV o odpověď na několik dotazů:

- Je nutné upřesnit uvedené údaje v předloženém přehledu rozdělení dotací krajům u programu podpory A, včetně rezervy pro rok 2013.
- Jak bylo využito rezervy ponechané na dotace sociálních služeb v roce 2012.
- Lze uvést, jaké prostředky byly poskytnuty poskytovatelům prostřednictvím tzv. individuálních projektů v roce 2012 a jaký je odhad na rok 2013.
- Jak bude MPSV postupovat proti těm poskytovatelům, kteří odmítnou přesun své služby z programu podpory B do programu podpory A.
- Bylo deklarováno, že MPSV získá a zveřejní metodické materiály krajů k rozdělení dotací na sociální služby, bylo v tomto úspěšné a kdy se tak stane.
- V jakém stadiu se nachází zpracování nových platových tarifů pro sociální pracovníky v zařízeních sociálních služeb.

Ing. L. Maršíková uvedla, že k upřesnění předložené tabulky dojde po jednání DK MPSV dne 25.1.2013. Celkové požadavky poskytovatelů na dotace ze SR v době podávání žádostí představovaly 10,8 mld. Kč, po korekci krajů 8,29 mld. Kč. Ze SR je možné rozdělit celkem 6,053 mld. Kč. V programu A se pro 1. kolo doporučuje k rozdělení 5,75 mld. Kč.

Ing. D. Kafka uvedl, že rezervní částka určená pro rok 2012 ve výši 37 mil. Kč byla rozpuštěna skoro celá, vždy na základě projednání mimořádných, zpravidla existenčních situací poskytovatelů, v DK MPSV. Pro rok 2013 se předpokládá rezerva v celkové výši 102 mil. Kč pro program podpory A i B.

Ing. R. Malá uvedla, že přesná čísla použití prostředků ze SR na rok 2012, včetně vyčerpání rezervy, budou známa v únoru 2013 při finančním vypořádání SR za loňský rok, včetně dotací.

Ing. L. Maršíková reagovala na dotaz Ing. J. Horeckého, MBA, ve věci náhrady finančního výpadku po skončení individuálních projektů s tím, že zatím za rok 2012 nejsou tato čísla k dispozici, avšak jde o předpokládanou částku ve výši 20 – 30 % z celkového objemu financí původně čerpaných na IP.

Mgr. P. Hanuš připomenul schválený materiál „Principy a priority dotačního řízení na podporu poskytování sociálních služeb v roce 2013“, který stanovuje nejen zásadní priority dotačního řízení, ale i zpřesnění rozsahu působnosti programu podpory B, kdy MPSV usiluje o přesun vybraných služeb do programu A. Jde zpravidla o poskytovatele s typicky regionálními službami, které nezajišťují žádnou specifickou pomoc v daném regionu. Kraje k této potřebě přistupují rozdílně, některé již tuto nutnost přesunu služby do programu podpory A uznaly, některé se nadále brání a taktizují. Cílem MPSV je, aby v programu podpory B zůstaly služby působící pro potřeby větších celků (alespoň pro 3 – 4 kraje). I k tomu by se MPSV mělo dopracovat na základě jednání DK dne 25.1.2013. **Mgr. P. Hanuš** současně sdělil, že spolu s výsledky DK MPSV budou zveřejněny i metodické materiály krajů k dotačnímu řízení, což se stane k 31.1.2013 na veřejnosti přístupném portálu MPSV. Současně uvedl, že námitkové řízení k rozhodnutím DK již nebude přípustné. Očekává, že ustanovení nové Asociace krajů dne 18.1.2013 povede i k lepší komunikaci s kraji v oblasti dotační politiky.

Ing. D. Kafka odpověděl na dotaz k aktuální situaci v řešení platových tarifů pro sociální pracovníky působící v zařízeních sociálních služeb. Tento úkol byl stanoven z úrovně vlády, která v prosinci 2012 posuzovala návrh nařízení vlády, kterým se mění NV č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Projednávání návrhu NV bylo přerušeno za účelem jeho opětovného posouzení z důvodu rozdílného přístupu některých ministerstev a většiny krajů nesouhlasících s navrženým řešením. Spor se vede o to, zda se navržená úprava tarifů má týkat všech pracovníků působících v těchto zařízeních, nebo pouze sociálních pracovníků a pracovníků, kteří poskytují přímou péči. Dohoda s odbory platí, znovu s nimi bude jednáno a následně bude návrh NV předložen k dokončení projednání na schůzi vlády. Předpokládá se v období do února t.r. Je však nutné uvést, že k novému přijetí NV by mělo dojít bez navýšení finančních prostředků ze SR.

Ing. J. Horecký, MBA, jménem strany zaměstnavatelů seznámil pracovní tým se stanoviskem k celkové situaci v oblasti sociálních služeb s tím, že potřeby poskytovatelů pro rok 2013 nejsou uspokojeny adekvátně potřebám rostoucích potřeb občanů na sociální služby. I nadále existují značné disproporce mezi potřebami a skutečnou podporou státu tohoto segmentu služeb v ČR. Požadavky poskytovatelů činily více než 10 mld. Kč, optimalizované požadavky krajů na rok 2013 celkem 8,29 mld. Kč a skutečnost potvrzená SR ve výši 6,053 mld. Kč je pro zaměstnavatele neakceptovatelná. Nejsou vzaty v úvahu stoupající náklady na zajištění těchto služeb v důsledku zvýšení DPH, cen energií, beze změn zůstává výše příspěvků na péči, nereaguje se na zvyšování cen potravin, léků, zdravotních pomůcek a pod. A zvýšení dalšího zdroje, starobních a invalidních důchodů, není

adekvátní k nárůstu cen. Z tohoto důvodu strana zaměstnavatelů žádá MPSV, aby se zasadilo o navýšení částky na dotace pro rok 2013 nejméně ve výši 6,5 mld. Kč, aby tak byla alespoň zachována minimální udržitelnost současné sítě poskytovatelů sociálních služeb. Takový příslib byl dán bývalým ministrem Dr. Ing. J. Drábkem za účasti náměstka ministra Ing. D. Kafky v loňském roce.

Ing. D. Kafka reagoval na prohlášení prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Ing. J. Horeckého, MBA, tím, že je bere na vědomí a seznámí s ním ostatní vedoucí pracovníky MPSV, včetně Ing. L. Müllerové, ministryně práce a sociálních věcí. V roce 2012 bylo ještě možné navýšit původní částku na dotace schválenou SR o dalších 200 mil. Kč. To však pouze na základě úspor docílených v sociálních systémech spravovaných MPSV. Nelze nyní slíbit, že tomu tak bude i v roce 2013, neboť MPSV bylo pro rok 2013 kráceno m.j. na provozních nákladech i dalších položkách kapitoly 313 SR. Zákon o SR je nutné respektovat. Pokud MPSV i přesto ušetří v nákladech na sociální systémy, vrátí se prioritně k případnému navýšení částky na sociální služby.

Ing. I. Břeňková položila k nastolené problematice několik dotazů:

- Na Plenární schůzi RHSD ČR vznesl prezident UZS Ing. P. Dušek dotaz, zda bude agenda dotací pro sociální služby převedena k 1.1.2014 z MPSV na kraje; bylo odpovězeno, že na tomto úkolu pracuje na MPSV k tomu ustavená skupina; jaký je nyní aktuální stav příprav této zásadní změny.
- Zda existuje spolupráce týmů a využití výstupů těchto týmů z projektů MPSV „Podpora procesů v sociálních službách“ a „Optimalizace sítě poskytovatelů sociálních služeb“, zda výstupy využívá Dotační komise MPSV.
- Co ještě může MPSV udělat pro navýšení dotací na sociální služby pro rok 2013.
- Jaký je současný stav zpracování a projednání nových platových tarifů pro zaměstnance v sociálních službách; v této věci bylo jednáno s předsedou vlády, za účasti ministra financí a bývalého ministra práce a sociálních věcí se závěrem, že všichni mají zájem na navýšení platů těchto pracovníků, všichni uznali nízkou platovou úroveň zaměstnanců v sociálních službách. Zástupci vlády sdělili, že kraje uvolňují málo prostředků pro tyto služby, zástupci krajů uvedli, že prostředky pro sociální služby ze SR jsou nedostačující. Přistoupili jsme na zvýšení platových tarifů pro všechny pracovní pozice v sociálních službách, kromě zdravotnických pracovníků s tím, že návrh NV bude předložen jako rozpočtově neutrální. Odbory požadovaly navýšení prostředků cestou zvýšené dotace SR pro sociální služby. Rozhodnutí v podobě schválení nařízení vlády se stále odkládá. Z tohoto důvodu vyjadřujeme nespokojenost s postupem vlády a MPSV a žádáme co nejrychleji přijetí slíbeného nařízení vlády řešící tento dlouhodobý problém. V případě, že nebudou zvýšeny platové tarify, navrhujeme zrušení tzv. pásmového odměňování v sociálních službách.

Ing. D. Kafka v reakci na dotazy Ing. I. Břeňkové potvrdil platnost ustanovení zákona o sociálních službách, kterým se k 1.1.2014 převádí agenda podpory programu A sociálních služeb na kraje. MPSV připraví „14 rozpočtových balíčků“ pro všechny kraje, což bude doprovázeno nařízením vlády; MPSV nyní připravuje příslušnou dokumentaci. K odměňování sociálních pracovníků již bylo řečeno vše při dotazu Ing. J. Horeckého, MBA. Investovali jsme do tohoto řešení již mnoho času a v nejbližších dnech návrh znovu projednáme s představiteli OSZSP. Návrh upraveného NV bude

předložen do vnějšího připomínkového řízení. V návrhu budou uvedeny sociální pracovníci a pracovníci přímé péče.

Mgr. P. Hanuš reagoval na dotaz Ing. I. Břeňkové a sdělil, že z projektu „Optimalizace sítě poskytovatelů sociálních služeb“ zatím žádné výstupy nejsou k dispozici, oproti druhému zmíněnému projektu „Podpora procesů v sociálních službách“, kde již MPSV čerpá z dílčích, velmi hodnotných výstupů a jasných stanovisek realizátora projektu. MPSV z projektu čerpá i v rámci stanovení některých principů prodotační řízení v oblasti sociálních služeb, např. připravovaným stanovením nepodkročitelných limitů dotací po převodu této agendy na kraje. Projekt pokračuje až do roku 2015, kdy budou známy závěry a doporučení především k udržitelnosti těchto služeb a jejich vícezdrojovému financování. Na dotaz, jak bude z úrovně MPSV usilováno o navýšení finančních prostředků na sociální služby v roce 2013, Mgr. P. Hanuš sdělil, že je to věcí další diskuse s paní ministryní.

Ing. D. Kalvoda požádal o zaslání upřesněné tabulky s rozdělením dotací krajům v programu podpory A na rok 2013 všem členům Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky.

Mgr. P. Hanuš reagoval sdělením, že se tak stane do 14 dnů po projednání návrhu v DK MPSV a rozhodnutí paní ministryně práce a sociálních věcí.

Ing. J. Horecký, MBA, navrhnul, aby došlo ke svolání Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky s přizváním paní ministryně bezprostředně po schválení rozdělení dotací na kraje pro rok 2013, avšak ještě do jednání 101. Plenární schůze RHSD ČR, která se uskuteční 21.2.2013. **Ing. D. Kafka** se souhlasem členů pracovního týmu navrhnul, aby se jednání uskutečnilo mezi 18.2. až 20.2.2013, což bylo vzato na vědomí. Pozvání paní ministryni bude předloženo.

Ing. D. Kafka v závěru rozpravy poděkoval členům pracovního týmu za aktivní přístup k jednání a uvedl, že dotační částka stanovená v zákoně o státním rozpočtu na rok 2013 je konstantou, kterou MPSV nemůže měnit a musí z ní vycházet. Tato částka 6,053 mld. Kč je ve srovnání s rokem 2012 fakticky nižší, ale je třeba vzít v úvahu, že část sociálních služeb byla v roce 2012, a ještě částečně bude i v roce 2013, hrazena z Individuálních projektů OPLZZ. V tomto odkázal na přehled o dotacích na poskytování sociálních služeb v posledních třech letech.

Závěry z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky:

Pracovní tým:

- 1) **Vzal na vědomí** předložený materiál „Problematika sociálních služeb v ČR pro rok 2013“ a další informace o aktuálním stavu dotačního řízení v oblasti sociálních služeb na rok 2013,
- 2) **Žádá** Ing. D. Kafku, vedoucího pracovního týmu o:
 - a) seznámení Ing. L. Müllerové, ministryně práce a sociálních věcí, se stanovisky UZS ČR a OSZSP k výši prostředků SR pro rok 2013 na sociální služby, která neumožňuje udržitelnost sítě poskytovatelů, s naléhavou žádostí o možné navýšení t.č. schválené částky

6 053 200 000,- Kč, včetně urychleného dokončení jednání o zvýšení platových tarifů pracovníků zařízení sociálních služeb,

b) pozvání Ing. L. Müllerové, ministryně práce a sociálních věcí, na nejbližší jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky k seznámení s rozhodnutím o rozdělení dotací krajům na rok 2013,

3) **Souhlasí** s ověřovateli zápisu z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro sociální otázky, konaného dne 16.1.2013, Ing. I. Břeňkovou a Ing. J. Horeckým, MBA.

Zapsal: J. Hyský, 16. ledna 2013

Zápis ověřili: Ing. I. Břeňková
Ing. J. Horecký, MBA

Zápis schválil: Ing. D. Kafka, náměstek ministryně práce a sociálních věcí
vedoucí pracovního týmu

Příloha k zápisu: Prezenční listina